

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾

z dnia 26 września 2012 r.

w sprawie specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej

Na podstawie art. 122 ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) minimum programowe specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej, zwanej dalej "specjalizacją";
- 2) podmioty uprawnione do prowadzenia specjalizacji i wymagania ich dotyczące;
- 3) tryb nadawania podmiotom, o których mowa w pkt 2, uprawnień do prowadzenia specjalizacji;
- 4) tryb uzyskiwania specjalizacji.

§ 2. Ustala się minimum programowe specjalizacji, zawierające następujące bloki tematyczne oraz liczbę godzin przeznaczonych na realizację każdego z tych bloków tematycznych:

- 1) współczesne kierunki rozwoju polityki społecznej w ujęciu globalnym, europejskim i lokalnym - 20 godzin;
- 2) elementy organizacji i zarządzania w pomocy społecznej - 90 godzin, w tym nie mniej niż 7 godzin przypadających na każdy z bloków tematycznych:
  - a) kadra menedżerska w pomocy społecznej, w tym umiejętność przywództwa, organizacji pracy własnej, zarządzania czasem i rozwiązywania problemów,
  - b) zarządzanie zasobami ludzkimi,
  - c) zarządzanie międzyorganizacyjne na poziomie lokalnym, z uwzględnieniem podmiotów niepublicznych w pomocy społecznej,
  - d) kierowanie i zarządzanie superwizyjne,
  - e) zarządzanie finansami jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, w tym planowanie finansowe, realizacja i kontrola realizacji planu finansowego,
  - f) systemy zarządzania jakością w instytucjach pomocy społecznej,
  - g) kontrola zarządcza;

- 3) elementy etyki - 10 godzin;
- 4) zadania jednostek organizacyjnych pomocy społecznej gminy, powiatu i województwa - 20 godzin;
- 5) ewaluacja działań, metody i techniki badań wykorzystywanych w pomocy społecznej - 20 godzin;
- 6) wybrane zagadnienia prawne, ze szczególnym uwzględnieniem prawa administracyjnego, prawa pracy, prawa zamówień publicznych, prawa rodzinnego i prawa dotyczącego ochrony danych osobowych - 30 godzin;
- 7) wybrane zagadnienia z zakresu przepisów dotyczących pomocy społecznej i zabezpieczenia społecznego - 15 godzin;
- 8) publiczne relacje, reklama społeczna i promocja działań w pomocy społecznej - public relations (PR) - 20 godzin;
- 9) mediacje i negocjacje w pomocy społecznej - 10 godzin;
- 10) stres i wypalenie zawodowe - 10 godzin;
- 11) konsultacje dotyczące pracy dyplomowej wymaganej do uzyskania specjalizacji - 10 godzin;
- 12) wizyty studyjne - hospitacje instytucji działających w obszarze pomocy społecznej - 10 godzin.

§ 3. Specjalizację mogą prowadzić:

- 1) uczelnie, działające na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572 i 742),
- 2) kolegia pracowników służb społecznych, placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego oraz ośrodki doksztalcania i doskonalenia zawodowego, działające na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.³⁾),
- 3) instytuty badawcze, działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. Nr 96, poz. 618 oraz z 2011 r. Nr 112, poz. 654 i Nr 185, poz. 1092)
- posiadające minimum dwuletnie doświadczenie w prowadzeniu kształcenia lub doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej, które uzyskały zgodę ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego na prowadzenie specjalizacji, zwane dalej "podmiotami uprawnionymi".

§ 4.

1. Podmiot ubiegający się o nadanie uprawnień do prowadzenia specjalizacji składa do ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego wnioski o nadanie uprawnień.

2. Wniosek o nadanie uprawnień zawiera:

- 1) nazwę i adres podmiotu ubiegającego się o nadanie uprawnień do prowadzenia specjalizacji;

2) informację o dotychczasowej działalności podmiotu w zakresie kształcenia i doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej.

3. Do wniosku o nadanie uprawnień dołącza się szczegółowy program szkolenia zawierający minimum programowe, o którym mowa w § 2, określający cele dydaktyczne, szczegółową tematykę, czas i metody dydaktyczne realizacji poszczególnych tematów, zalecaną literaturę, a także wskazujący wykładowców, posiadających wykształcenie wyższe oraz co najmniej trzyletni staż zawodowy w kształceniu lub doskonaleniu zawodowym kadr pomocy społecznej lub w instytucjach i podmiotach działających w obszarze pomocy społecznej.

4. Po zaakceptowaniu dokumentów, o których mowa w ust. 1-3, podmiot ubiegający się o nadanie uprawnień uzyskuje zgodę ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego na prowadzenie specjalizacji.

5. Podmioty, których dokumenty wymienione w ust. 1-3 nie zostały zaakceptowane, mogą ponownie występować z wnioskiem o nadanie uprawnień do prowadzenia specjalizacji, dołączając do niego poprawione dokumenty.

§ 5.

1. Podmioty uprawnione są obowiązane posiadać dokumentację związaną z prowadzeniem specjalizacji, zawierającą dane osobowe niezbędne dla celów specjalizacji, w tym:

- 1) program szkolenia;
- 2) dzienniki zajęć;
- 3) dokumentację uczestników specjalizacji, w skład której wchodzi: podania o przyjęcie na specjalizację, kopie dokumentów potwierdzających tożsamość uczestników specjalizacji, protokoły egzaminacyjne wraz z pisemnymi ocenami prac dyplomowych;
- 4) dokumentację wykładowców specjalizacji, potwierdzającą posiadane kwalifikacje i doświadczenie zawodowe;
- 5) rejestr wydanych dyplomów, zawierający: numer w rejestrze, numer dyplomu, datę odbioru dyplomu, imię i nazwisko osoby, której został wydany dyplom, oraz jej podpis.

2. Podmiot uprawniony przechowuje dokumentację, o której mowa w ust. 1 pkt 3-5, przez okres 5 lat. Po upływie tego okresu dokumentację przekazuje się do właściwego archiwum zakładowego.

§ 6.

1. Uzyskanie specjalizacji następuje po złożeniu z wynikiem pozytywnym egzaminu końcowego przed komisją egzaminacyjną do spraw specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej, zwaną dalej "komisją".

2. Do egzaminu, o którym mowa w ust. 1, komisja dopuszcza osobę, która odbyła szkolenie zawierające minimum programowe, o którym mowa w § 2, napisała pracę dyplomową oraz uzyskała pozytywną pisemną ocenę pracy dyplomowej dokonaną przez wykładowcę prowadzącego konsultacje dotyczące tej pracy.

§ 7.

1. Komisję powołuje podmiot uprawniony.
2. W skład komisji wchodzi wskazani przez podmiot uprawniony:
  - 1) przewodniczący komisji reprezentujący podmiot uprawniony;
  - 2) co najmniej trzech członkowie komisji, wybrani spośród teoretyków i praktyków pracy socjalnej lub pomocy społecznej, posiadający co najmniej wykształcenie wyższe magisterskie oraz co najmniej pięcioletni staż zawodowy w kształceniu lub doskonaleniu zawodowym kadr pomocy społecznej lub w instytucjach i podmiotach działających w obszarze pomocy społecznej.
3. Komisja wyznacza termin egzaminu końcowego w okresie nie dłuższym niż 30 dni od dnia zakończenia szkolenia, o którym mowa w § 6 ust. 2, oraz sprawuje nadzór nad jego właściwym przygotowaniem i przebiegiem.

§ 8.

1. Egzamin końcowy ma formę ustną i składa się z dwóch części.
2. Część pierwsza egzaminu polega na sprawdzeniu wiedzy z zagadnień objętych zakresem minimum programowego, o którym mowa w § 2.
3. Część druga egzaminu polega na obronie pracy dyplomowej.
4. Podczas obrony pracy dyplomowej następuje przedstawienie przez osobę ubiegającą się o uzyskanie specjalizacji głównych założeń pracy dyplomowej oraz odczytanie przez komisję oceny pracy dyplomowej, o której mowa w § 6 ust. 2.
5. Po zakończeniu egzaminu komisja podejmuje uchwałę w sprawie uzyskania albo odmowy uzyskania specjalizacji.

§ 9.

1. Osobie ubiegającej się o uzyskanie specjalizacji, co do której komisja podjęła uchwałę w sprawie uzyskania specjalizacji, wydaje się dyplom uzyskania specjalizacji.
2. Dyplom uzyskania specjalizacji zawiera:
  - 1) imię, nazwisko oraz datę i miejsce urodzenia osoby, która uzyskała specjalizację;
  - 2) wykaz bloków tematycznych, objętych minimum programowym, o którym mowa w § 2, oraz liczbę godzin ich realizacji;
  - 3) numer i datę uchwały komisji w sprawie uzyskania specjalizacji;
  - 4) numer dyplomu;
  - 5) podpisy przewodniczącego i członków komisji;
  - 6) pieczęć urzędową podmiotu uprawnionego.

§ 10.

1. Osoba ubiegająca się o uzyskanie specjalizacji, co do której komisja podjęła uchwałę w sprawie odmowy uzyskania specjalizacji, może przystąpić do egzaminu poprawkowego w terminie wyznaczonym przez komisję, nie dłuższym niż 90 dni od dnia zakończenia szkolenia, o którym mowa w § 6 ust. 2.

2. Do egzaminu poprawkowego mają zastosowanie odpowiednio przepisy § 8.
3. Osoba ubiegająca się o uzyskanie specjalizacji może przystąpić do egzaminu poprawkowego jeden raz.

§ 11. Zaświadczenia o ukończeniu specjalizacji wydane przez Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego lub Centrum Rozwoju Służb Społecznych przed dniem 29 marca 1997 r. są traktowane na równi z dyplomem, o którym mowa w § 9 ust. 1.

§ 12.

1. Osoby, które uzyskały specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, zachowują ją.
2. Osoby, które kontynuują specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej w dniu wejścia w życie rozporządzenia, mogą uzyskać specjalizację na warunkach określonych w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2004 r. w sprawie specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej (Dz. U. Nr 219, poz. 2224), jednak nie później niż w okresie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 13.

1. Zgody na prowadzenie specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej udzielone podmiotom uprawnionym przed dniem wejścia w życie rozporządzenia tracą ważność z dniem wejścia w życie rozporządzenia, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. W przypadku podmiotów uprawnionych, które rozpoczęły prowadzenie specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, zgody na prowadzenie specjalizacji udzielone tym podmiotom przed dniem wejścia w życie rozporządzenia zachowują ważność do dnia zakończenia rozpoczętej specjalizacji, jednak nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 14. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 października 2012 r.⁴⁾

---

¹⁾ Minister Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej - zabezpieczenie społeczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 248, poz. 1485).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 202, poz. 1551, Nr 219, poz. 1706 i Nr 221, poz. 1738, z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 40, poz. 229, Nr 81, poz. 527, Nr 125, poz. 842 i Nr 217, poz. 1427, z 2011 r. Nr 81, poz. 440, Nr 106, poz. 622 i Nr 149, poz. 887 oraz z 2012 r. poz. 579.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz.

206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705, z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 139, poz. 814, Nr 149, poz. 887 i Nr 205, poz. 1206 oraz z 2012 r. poz. 941 i 979.

⁴⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2004 r. w sprawie specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej (Dz. U. Nr 219, poz. 2224), które traci moc z dniem 1 października 2012 r. na podstawie art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 18 marca 2011 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 81, poz. 440).